

han indtager spiritus eller lignende i et sådant omfang, at han bliver ude af stand til at udføre tjeneste på forsvarlig måde.

Løvrigt kan vedrørende lovforslagets enkelte bestemmelser henvises til kommissionens bemærkninger, der er optrykt som bilag 2.

De statsfinancielle virkninger af lovforslaget er i hovedsagen sammenhængende med den stigning i statens andel af udgifterne til de søfarendes fri hjemrejse, som vil blive en følge af den i lovforslagets § 8 foreslåede nedsættelse af kvalifikationstiden fra 12 til 6 måneder.

Idet bemærkes, at statens udgift til dette formål i finansåret 1971-72 udgjorde ca. 540.000 kr. henvises til kommissionens bemærkninger til § 8, hvorefter man skønner, at forslaget vil betyde en merudgift for staten på 4-5 mill. kr. årligt.

Mens sømandsloven gør visse af lovens ydelser afhængige af, at den pågældende sømand er dansk statsborger eller stiller den danske sømand gunstiger end udlændinge, har kommissionen foreslået sådanne nationalitetsbetingelser ophævet, hvor der er tale om vitale sociale goder som ved sygdom, død eller ved skibets forlis, mens man i andre tilfælde, navnlig hvor der er tale om rettigheder, der må ses som en del af de specielle velfærdsgoder, det danske samfund giver sine borgere, har ændret nationalitetskriteriet til et bopælskriterium. Man har på dette område fulgt K.U., hvorved bemærkes, at bopælskravet, efter hvad der foreligger, ikke kan anses for stridende mod De europæiske Fællesskabers regler om arbejdskraftens frie bevægelighed. I øvrigt vil der efter lovforslagets § 72 være hjemmel til at udvide de pågældende bestemmelser til også at gælde for sømænd, der ikke har bopæl i Danmark.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser skal følgende bemærkes:

Til § 1.

Den ændrede affattelse af § 1 tilsigter alene at bringe bestemmelsen i bedre overensstemmelse med § 2, stk. 2, i forslag til lov om mønstring af søfarende m. v.

Den i K.U. § 1, stk. 2, foreslåede definition af „skibsofficerer“ er af systematiske grunde placeret i § 36, stk. 2, i afsnittet om skibsofficerers tjenesteaf-taler.

Til § 4.

Lavalderen for mænd er hævet fra 15 til 16 år, navnlig under hensyn til at karakteren af arbejdspladserne om bord gør det mindre hensigtsmæssigt at anvende ganske unge personer til skibstjeneste. Det bemærkes, at den norske sømandslov siden

1964 har fastsat mindstealderen for mænd, der sejler i udenrigsfart, til 16 år.

Stk. 3 er en ny regel, der — ligeledes efter norsk forbillede — som et værn for unge søfarende under 20 år — indeholder en bemyndigelse for handelsministeren til at fravige visse nærmere angivne bestemmelser, som f. eks. reglerne om opsigelse, om ret til at kræve afsked og om hviletid.

Til § 8.

Svarer til K.U. § 8, idet dog reglen om pligt for en sømand, der skal hjemsendes, til at tage hyre på et skib bestemt til hjemstedet er udeladt både her, i § 19 om hjemsendelse af forliste søfarende og i § 30 om hjemsendelse af syge søfarende. Begrundelsen herfor er, at reglen ikke kan anses for rimelig og ej heller har større praktisk betydning under hensyn til, at den overvejende del af alle hjemrejser sker med fly under den gældende rabatordning for søfarende (Government Request).

Til § 12.

Svarer til K.U. § 14, idet man dog som nyt stk. 3 har optaget en regel om, at en sømand, der fratræder på grund af forøget krigsfare etc., har ret til dækning af halvdelen af udgifterne til rejse med underhold til hjemstedet eller forhyringsstedet. Man har herved delvis imødekommet et ønske fra de søfarendes side, og forslaget svarer i princippet til det norske sømandslovudkast.

Til § 15.

Svarer til K.U. § 10. I stk. 1 er som 2. pkt. dog indsat en regel om, at bestemmelsen ikke gælder ved fratrædelse efter § 10, stk. 1, idet det forekommer urimeligt at opretholde bestemmelsen i denne for en sømand så ekstreme situation.

Til § 17.

Svarer til K.U. § 18.

Den i K.U. og gældende sømandslov indeholdte regel om, at der, før en sømand afskediges for de i denne paragraf omhandlede forhold, skal holdes forhør efter reglerne i disciplinbods-kapitlet, er udgået i forbindelse med, at disciplinbods-instituttet foreslås ophævet.

Det har været overvejet at indføre et nævn, der i afskedstilfælde skulle udføre de samme funktioner, som efter gældende lov er tillagt disciplinnævnet i sådanne sager. Man har dog ikke fundet det rimeligt at opretholde et nævn alene med den opgave at sikre beviser i en privatretlig konflikt mellem arbejdstager og arbejdsgiver.